

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwu-
razową dostawę do domu dopłaca się
60 halerzy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką 30 K — h 36 K — h
z dwurazową przesyłką 36 K — h 42 K — h
rocznie . . . 7 . 50 . 9 . — .
kwartalnie . . . 2 . 50 . 3 . — .
miesięcznie . . . 2 . 50 . 3 . — .
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie swraca.

Adres { „Dziennik Polski” — Lwów,
plac Marjacki l. 7.
Telefonu Nr. 171.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce 20 halerzy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce
Nadesłane 40 halerzy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerze za
słowo. Najmniejsze ogłoszenie
30 halerzy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i inne prywatne komunikaty po
Kronice za jeden wiersz petitowy
60 halerzy.

Numer pojedynczy:

	we Lwowie	na prowincji
poranny . . .	3 halerze	5 halerzy
wieczorny . .	8 halerzy	10 halerzy

Dwie interpelacje Koła polskiego.

Wiedeń 7 grudnia.

(Telefonem).

Interpelacja wniesiona na wczorajszym po-
siedzeniu przez p. Romanowicza imieniem
Koła polskiego. w sprawie walki żołnie-
rzy policyjnych z dziećmi na ulicach
Lwowa, opiewa jak następuje:

Interpelacja posła Romanowicza i towarzy-
szy do J. E. prezydenta ministrów, jako mini-
stra spraw wewnętrznych.

Dnia 4 bm. usiłowała we Lwowie wielka
rzesza uczniów gimnazjalnych dotrzeć do domu,
zamieszkałego przez konsula niemieckiego aby przez
demonstrację tę dać wyraz słusznemu oburzeniu
z powodu prześladowania w Prusach dzieci
polskich, których przy nauce religii za pośred-
nictwem ciągów i chłosty przymuszano do jęz-
yka niemieckiego jako wykładowego i zmusza-
no modlić się po niemiecku, a nadto z powodu
niehumanitarnego wyroku, wydanego na rodziców,
broniących swych dzieci.

W demonstracji tej wzięli udział uczniowie
niższych klas, starsi uczniowie, których
nazwiska polpisanym są znane, usiłowali
młodszych kolegów powstrzymać od zamierzonej
demonstracji.

Kiedy pochód doszedł do ul. Mochnackiego
i zbliżał się do mieszkania konsula niemieckiego,
t. j. właśnie w chwili, gdy starsi uczniowie
czynili usiłowania, aby pochód skłonić do od-
wrotu, wojskowa straż policyjna wpadła na
uczniów i nie wezwawszy ich do rozejścia, ani
nie poczekawszy chwili, aby uczniowie sami
rozejść się mogli, zaczęła studentów bić. Za-
mięszaniem powiększyła wojskowa straż policyjna
aresztowaniem tych studentów, którzy wła-
śnie usiłowali swych kolegów młodszych uspo-
koić i skłonić do odwrotu.

Chłopy bici pięściami i kopani przez żoł-
nierzy policyjnych, cofnęli się na drugi koniec
ulicy, gdzie było wyjście, ale tam napadł na
nich drugi oddział policji, tak, że jedynie tutaj
rozsądny cel, aby chłopców skłonić do rozejścia
się, został udaremiony. ponieważ uczniowie
znaleźli się zamknięci między dwoma oddziałami
żołnierzy policyjnych. Naoczni świadkowie stwier-
dzają, że żołnierze policyjni chłopców policzkowa-
li, bili pięściami, tłukli, rzucali na ziemię i
kopali.

To brutalne postępowanie żołnierzy poli-
cyjnych było przedmiotem obszernej dyskusji
w lwowskiej radzie miejskiej. Wszyscy mówcy
dali wyraz oburzenia z powodu brutalnego na-
padu policji na uczniów i zapadła uchwała po-
tępiająca stanowczo to postępowanie żołnierzy
policyjnych.

Z uwagi, że obowiązkiem policji jest na-
przód wezwać demonstrujących do rozejścia się,
a dopiero, gdyby to wezwanie nie skutkowało,
użyć środków przymusowych.

Z uwagi, że postępowanie, do którego
lwowska wojskowa policja przywykła, że roz-
daje policzki, bije pięściami, „nieprzyjaciela”
rzuca na ziemię, kopie nogami i tłucze, w tym
wypadku zastosowane do chłopców od 10 do
13 lat, jest wręcz zbrodniczym brutalstwem,
które w całym mieście musiało wywołać obu-
rzenie i groźne zaniepokojenie,

Z uwagi, że oburzona ludność może być
uspokojoną tylko przez ściśle przeprowadzenie
dochodzeń i surowe ukaranie winnych policjan-
tów, którzy znęcali się nad uczniami małolet-
nimi i kopali ich nogami.

Z uwagi, że między gminą m. Lwowa a

rzędem toczą się od lat kilku rokowania co do
policji lwowskiej,

podpisani zapytują:

1) Czy Jego Ekscelencja zarządzi co należy,
aby ci, co ponoszą winę niesłuchanie brutalnego
postępowania przykładowie zostali ukarani, aby
w przyszłości zapobiedz podobnym wypadkom.

2) Czy Jego Ekscelencja skłonny jest
proponować gminy m. Lwowa co do reorgani-
zacji policji lwowskiej z możliwym pośpiechem
zalatwić.

Interpelację tę po p. Romanowiczu pierwszy
podpisał prezes Koła polskiego p. Jaworski.

Wniesiona wczoraj przez Kolo polskie in-
terpelacja w sprawie Morskiego Oka, obejmuje
kilkadziesiąt arkuszy druku i ułożona jest na
podstawie wszystkich aktów tej sprawy. Inter-
pelacja kończy się następującymi pytaniami:

1) Czy rząd chce przyspieszyć decyzję sądu
rozjemczego, by ten ubolewania godny spór
raz wreszcie był zalatwiony. Interpelanci doma-
gają się, by sąd rozjemczy z prezydentem swym
na czele, udał się na miejsce i zbadał tam
właściwy stan rzeczy, oraz by świadkowie
przesłuchani byli również na miejscu t. j. na
spornem terytorjum.

2) Jak rząd usprawiedliwia to, że żandar-
merji austriackiej dano polecenie, by terytorjum
sporne uważała za węgierskie.

3. Czy rząd skłonny jest zgodzić się na to,
by zastępca wydziału krajowego obecny był na
rozprawach sądu rozjemczego.

4. Dlaczego cofnięto posterunek austriackiej
żandarmerji z terytorjum spornego.

5. Jakich środków chce rząd użyć, by strzedz
neutralności terytorjum spornego i wystąpić
przeciw samowoli węgierskich żandarmów i węg-
ierskich władz granicznych.

6. Czy rząd zechce przedłożyć izbie posłów
korespondencję swą w tej sprawie z rządem węg-
ierskim przeprowadzoną?

Echa demonstracji antipruskich.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń 7 grudnia. Do *N. W. Tagblattu*
telegrafują z Berlina, że rokowania między am-
basadorem niemieckim w Wiedniu ks. Eulen-
burgiem a austriackim ministrem spraw zagra-
nicznych hr. Goluchowskim nie są jeszcze ukoń-
czone, ale znajdują się na drodze do ukończenia.

Półrządowo zapewniają, że rząd niemiecki
ma obstawać przy jakiejś akcji ze strony
rządu austriackiego, dążącej do stłumienia de-
monstracji antipruskich.

Z ostatnich zajęć — piszą półrządowe
niemieckie gazety — widać, w jakim stadium
znajduje się wielkopolska agitacja nietylko w
Prusach, ale także w Austrii i Rosji. Pisma te
sądzą, iż wspólny interes wszystkich trzech mo-
carstw powinien skłonić je do wspólnego dzia-
łania przeciw tej agitacji.

Berlin 7 grudnia. *National-Ztg.*, dono-
sząc o wniesieniu w parlamencie niemieckim
interpelacji ks. Radziwilla i towarzyszy w spra-
wie wrześnińskiej, pisze, oparta na informa-
cjach, zaczerpniętych ze źródeł rządowych, co
następuje:

„Wzrusza nas to, że Polacy tak dbają o
powagę państwa niemieckiego wobec zagranicy.
Zdaje nam się jednak, że na rachunek tej po-
wagi urządzona została polska komedia, ode-
grana przy dobrze rozdzielonych rolach.

Jeżeliby Polacy w Poznańskim i Prusach
zachodnich nie byli podszczuwani przez agita-
torów, mających na celu oderwanie tych pro-
wincji od Prus, nie byłoby popadli w niesze-
-

ście, a mają tam lepiej, niż w dawnej Rzeczy-
pospolitej i lepiej niż w Galicji, gdzie Polacy
panują i wobec innej narodowości występują
wrogo.

Takie masalne karcenie dzieci w szkole
było może niestosownem, wyrok wydany przez
sąd gnieźnieński o tyle pożałowania godny, o-
ile dotknięte nim zostały ofiary, a nie agitato-
rowie. Wyrok ten atoli nie jest jeszcze prawe-
mocy, bo założono przeciw niemu rewizję, a
może być, że pomoże łaska królewska, ale po-
stanowienia, zarządzane co do szkoły we Wrze-
śni, pozostaną w mocy.

Rząd pruski nie ma obowiązku w sejmie rzeszy
tłumaczyć się z zarządzeń czysto wewnętrznych
pruskich, nie może jednak przeszkodzić temu,
by w sejmie rzeszy o tem nie mówiono.

Powaga państwa niemieckiego ucierpiałaby
dopiero wtedy, gdyby z obawy przed agitacją
polską cofnął swe zarządzenia wydane w W.
Księstwie Poznańskim ze względu na koniecz-
ność obrony niemieczyzny.

Berlin 7 grudnia. *Berliner Neueste Nach-
richten* przemawiają za tem, aby na granicy
prusko-galicjijskiej utworzono straż graniczną,
któraby nie puszczała do Prus polskich agita-
torów.

Wiedeń 7 grudnia. Z Berlina telegrafują
do *Neue Freie Presse*, że cesarz Franciszek Jó-
zef I. na wiadomość o demonstracjach
antipruskich we Lwowie, nakazał wła-
dzom lwowskim utrzymać porządek.

Rada państwa.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Posiedzenie izby poselskiej.

O uniwersytet słoweński.

Wiedeń 7 grudnia. W dalszym ciągu
wczorajszego posiedzenia, w dyskusji nad wnio-
skem nagłym Szusterszica, po p. Berge-
rze, zabrał głos minister oświaty dr. Hartel
i oświadczył, że nie może wdawać się w oma-
wanie wszystkich pytań, postawionych minister-
stwu oświaty, za którego czynności atoli przy-
jmuje całą odpowiedzialność, lecz musi na razie
ograniczyć się do wniosku nagłego, który jest
przedmiotem obrad. Jest to jedno z najtrudniej-
szych zadań zarządu oświaty, zakładać nowe
uniwersytety, jeżeli idzie rzeczywiście o zakład,
mający pielegnować naukę i o instytut wycho-
wawczy w całem tego słowa znaczeniu; nato-
miast uniwersytet mniejszej wartości nie przy-
niósłby pożytku ani odnośnej narodowości, ani
też państwu. Mowca wskazuje na to, jakie tru-
dności okazały się nawet w państwie niemie-
ckim przy zakładaniu nowego uniwersytetu,
a nawet przy rozdziale praskiego uniwersytetu
na niemiecki i czeski. Utrzymanie zaś takiego
nowego uniwersytetu częstokroć jest jeszcze
o wiele trudniejsze.

Pominąwszy już to, że nie idzie tu o za-
łożenie jednego uniwersytetu, lecz o założenie
pięciu, lub sześciu wszechnic, a co jest zada-
niem, któremoby pono żadne ministerstwo
oświaty nie podolało, to minister może powie-
dzieć, że wogóle niepodobna ustawą zadekreto-
wać powstania uniwersytetu, gdyż musi on być
owocem, nieraz powoli dojrzewającym, rozwoju
naukowego. W toku dyskusji budżetowej z pe-
wnością nadarzy się sposobność omówienia sto-
suników w naszych uniwersytetach panujących;
mowca oczekuje tej dyskusji z pewną obawą,
nie dlatego, iżby nie wiedział, czego brak jest
naszym wszechnicom, lecz ponieważ nie wie,
jak odpowiedzieć w sposób zadowalający na te

uprawnione żądania, jakie ze wszystkich stron w tej mierze są stawiane.

Minister przyznaje, że pozostaliśmy pod względem uniwersytetów w tyle za zagranicą; rozwój wszechnic osiągnął tam nadzwyczajnych rozmiarów.

Obecnie drogą wniosku nagłego ma być rozwiązana taka ogromnie trudna kwestja, jak utworzenie uniwersytetu słoweńskiego, chorwackiego, nowego niemieckiego, a nawet włoskiego. Minister nie chciałby brać takiej odpowiedzialności na siebie, albowiem nie mógłby poddać temu zadaniu, a izba niech zważy także, czy chce przyjąć odpowiedzialność finansową za przyjęcie tego wniosku nagłego. Natomiast minister zapewnia, że z radością zgodziłby się na wnioski, możliwe do przeprowadzenia, które miałyby na celu rozwój kulturalny dotyczący narodowości, a pilnych młodzieńców słoweńskich będzie wspierał, aby ułatwić im naukę.

P. Zaczek oświadczył, że Czesi popierają wniosek południowo-słowiński, ponieważ jest on zupełnie uzasadniony. Nie idzie tu o założenie jednego uniwersytetu, lecz o sześć uniwersytetów. Jak długo państwo nie postara się o należyty rozwój wyższego szkolnictwa, dopóty nie postąpi w dziedzinie kulturalnej. Mowca przypomina, że żądanie odbudowania zwinętego uniwersytetu morawskiego nigdy nie ucichło i twierdzi, że spełnienie tego żądania nie zagraża Czechizacją m. Berna.

Mowca nie zwątpił o szczęśliwym załagodzeniu wszystkich spornych kwestji, tylko należało odważnie i lojalnie wypowiedzieć swe myśli. Rząd musi spełnić swój obowiązek na polu szkolnictwa i w myśl wniosku nagłego poczynić odpowiednie przygotowania.

P. Hortis oświadczył, że Włosi od lat 50 domagają się uniwersytetu włoskiego, dla którego istnieją wszelkie warunki, a w tem usiłowaniu zwalczają ich wspólnie Niemcy i Słowianie. Ostatnie zajęcia w Innsbrucku jasno dowiodły konieczności uniwersytetu włoskiego na terytorjum włoskiem, a uniwersytetowi temu należy się pierwszeństwo przed wszelkimi innymi nowymi uniwersytetami, dlatego Włosi głosować będą przeciw nagłości.

P. Ferjancic przemawiał za nagłością i występował przeciw założeniu uniwersytetu włoskiego, zwłaszcza w Tryjeście, ojczyźnie irredenty.

Oświadczenie p. Jaworskiego.

Następnie zabrał głos p. Jaworski i powiedział: „Uprosiłem głos do krótkiego oświadczenia, ażeby jasno określić stanowisko naszego stronnictwa wobec wniosku nagłego, nad którym toczy się rozprawa. Od początku tegorocznej sesji wys. izba ze szkodą wielką naszej pracy ustawodawczej, którą ludność rzeczywiście za nagłą uważa, absorbowana jest prawie wyłącznie całą masą nagłych wniosków. Już niejednokrotnie mieliśmy sposobność wyrazić w tej izbie zdanie nasze o sposobie traktowania wniosków nagłych, a dzisiejsza debata utwierdza mnie tylko w tem, co dawniej o tem mówiłem. Dzisiaj idzie o wniosek nagły, który wniesiono już przed dość długim czasem, który przeżył rozmaite fazy, aż wreszcie dziś przyszedł pod obrady, a któremu nie odmawiam szczególnego znaczenia. Jesteśmy i byliśmy tego zdania, że rozwój życia umysłowego jest głównym warunkiem ogólnego rozwoju narodów pod względem kulturalnym, narodowym i materialnym. (Żywe oklaski u Polaków.)

Dlatego zawsze byliśmy gotowi popierać tego rodzaju usiłowania (oklaski u Polaków), bo wiedza jest potęgą i dlatego z sympatją i serdecznymi życzeniami odnosimy się do dążeń narodu słoweńskiego (żywe oklaski na prawicy), jeżeli zmierzają do jeszcze większego postępu w życiu kulturalnym, w nauce i literaturze, który już dziś u nich uznajemy. Ale niestety nie możemy głosować za tym wnioskiem nagłym (Aha! — na ławach słoweńskich). Powody tego w krótkości wyłożę. Sądzę że parlament nasz można porównać do ciężko chorego człowieka, tak ciężko chorego, że nawet lekarz ordynujący wątpi o jego wyzdrowieniu. (Wesołość u Polaków.)

Ja i koledzy moi nie żyjemy tego zapewnienia, przeciwnie mamy silną nadzieję, że jest w drodze do rekonwalescencji. (Żywe oklaski u Polaków). Ale byłoby niebezpiecznym kwestjonującym wyzdrowienie i wprost

nie do darowania dać takiemu pacjentowi czynić coś, czego stan jego znieść nie może. Spór narodowościowy jest przyczyną, że rada państwa od wielu lat jest niezdolną do czynu i że do tej pory nie można było przystąpić do pozytywnej pracy i świętym naszym obowiązkiem jest unikać tej walki narodów ściwej, a jeżeli nie unikać jej, to przynajmniej dać czas choremu parlamentowi do wyzdrowienia, do zebrania sił.

Wracając do przedmiotu, muszę zaznaczyć, że założenie wszechnicy, obejmującej wszystkie gałęzie wiedzy, jest kwestją bardzo doniosłą i nie sądzę, że można ją załatwić w drodze wniosku nagłego, przy którym głosowanie za nagłością *implicite* zawierałoby, jeżeli nie zgodę na sam wniosek, to przynajmniej do pewnego stopnia sprawę tę przesądzało. Już dlatego, zdaniem mojem, nie można tego załatwić przez wniosek nagły, ponieważ należy przy tem uwzględnić czynniki kulturalne, naukowe, dydaktyczne i materialne, o których w dyskusji nad nagłością nie możemy wyrobić sobie należytego sądu. (Potakiwania u Polaków). Z tego powodu muszę oświadczyć, że będziemy głosowali przeciw nagłości wniosku. (Żywe oklaski u Polaków. Niepokój).

P. Klaić zaczyna mówić po chorwacku, a następnie w języku niemieckim oświadcza, że Kroaci są za nagłością wniosku.

Mowca żąda, aby na razie egzamina prawnicze i filozoficzne składane na uniwersytecie zagrzebskim uznawane były w Austrii.

P. Pommer oświadcza, że wniosek, w mowie będący, postawiono w sposób swawolny, gdyż brak wszelkich warunków do założenia uniwersytetu słoweńskiego.

P. Kathrein oświadcza, że centrum katolickie w myśl swego programu chętnie jest gotowe popierać każde odpowiednie usiłowanie naukowe, jednak będzie głosowało przeciw nagłości, bo sądzi, że niepodobna założyć nowego uniwersytetu za pomocą wniosku nagłego.

Na tem dyskusję zamknięto. Mowca jeneralny *contra* p. Wofardt oświadczył w imieniu swego klubu, że będzie oczywiście głosował zarówno przeciw nagłości, jak przeciw treści samego wniosku.

Jak długo rząd nie zdobędzie się na odwagę, nazwać po imieniu pewnych aspiracji, niezgodnych z istotą państwa, dopóty nie będzie końca polityce postulatowej. Państwo musi zwalczać żądania nieniemieckich uniwersytetów, bo przez nie byłaby narażona na szwank jednolitość administracji.

Jeneralny mowca *pro* p. Ploj, oświadczył, że wniosek ten nagły polega na poważnych fachowych argumentach, na głębokim przekonaniu o nieodzownej konieczności uniwersytetu południowo-słowińskiego, dla którego istnieją wszelkie warunki. Słowianie mają nad Adrjatykiem osobną misję do spełnienia, mianowicie mają bronić całości Austrii na południu i osłonić tron Habsburgów przed znanymi pożądaniami. Ten postulat południowych Słowian już nie ucichnie.

W głosowaniu nagłość wniosku odrzucono.

Następne posiedzenie w poniedziałek.

Proces dra Rakowskiego.

(Telegram „Dziennika Polskiego“.)

Poznań 7 grudnia. Izba karna zasaadziła białego redaktora *Pracy* dra Rakowskiego za podawanie w pogardę instytucji państwowych i za obrazę byłego ministra Podbielskiego na dwa lata więzienia, a w półoskarżonego wydawcę tego piśmie Biedermana na sześć tygodni więzienia.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Mianowania i przeniesienia w sądach

Wiedeń 7 grudnia. Minister sprawiedliwości przeniósł następujących sędziów powiatowych: Hieronima Wierzchowskiego z Tlumacza do Halcza, Stanisława Nowosielskiego z Roźniatowa do Kalusza, Zduława Nannowskiego z Łąki do Dobromila i Leona Lewickiego z Pruchnika do Skolego; dalej przenie-

sieni zostali następujący sekretarze sądowi: Ignacy Kube z Dobromila do sądu kraj. we Lwowie, Julian Dawidowicz z Delatyna do Brzeżan, Władysław Donicht z Kossowa do sądu kraj. we Lwowie, Jan Ogonowski Bo szczowiec do Sambora, dr. Władysław Hoszowski z Kamionki do Sambora, Emil Kluk z Rymanowa do Bohorodeczan, Eliasz Fraenkel z Łopatyna do Kołomyji, Władysław Kaliniewicz z Belza do Stanisławowa, Kazimierz Brzeziński z Bohorodeczan do Radymna.

Sędziami powiatowymi mianowani następujący sekretarze sądowi: Julian Garlicki z Bolechowa dla Podhaje, Stanisław Ilnicki z Winnik dla Roźniatowa, Miecz. Rosowski ze Szczercza dla Szczercza.

Sekretarzami sądowymi mianowani: adwokat dr. Alfred Münz z Wiednia dla sądu obwodowego w Stryju, adwokat dr. Jan Hofer z Grybowa dla sądu kraj. we Lwowie, adwokat dr. Henryk Horten z Wiednia dla sądu kraj. w Czerniowcach, wreszcie adwokat dr. Grzegorz Łepkowski z Lwowa dla sądu obwodowego w Sanoku.

Przeniesieni następujący radcy sądu krajowego: Sofronjusz Fofusiewicz naczelnik sądu powiat. w Dobromilu do Przemyśla; Teodor Grybowski z Kromieryża do Czerniowiec; Andrzej Tangl naczelnik sądu powiat. w Mielnicy do Stanisławowa; Fryderyk Mayer naczelnik sądu powiat. w Potoku złotym do Tyśmienicy; Florjan Malinowski ze Stanisławowa do Lwowa; Jan Łazoryk naczelnik sądu powiat. w Rohatynie do Stanisławowa; A. Piskozub nacz. s. p. w Tyśmienicy do Stanisławowa;

Radca sądu kraj. okręgu wyższego sądu kraj. we Lwowie dr. Damian Sawczak, otrzymał systemizowaną posadę radcy sądu kraj. we Lwowie.

Mianowani radcami sądu krajowego przy trybunałach I. instancji: sekretarze sądowi: Leonidas Czyrowski w Sanoku, Jan Jarina ze Lwowa dla Stanisławowa, Hirs Gut ze Lwowa dla Tarnopola.

Ludwik Herasimowicz naczeln. sądu pow. w Szczercu do Lwowa; Ludwik Jackowski, naczeln. sądu pow. w Skolem do Sambora; Antoni Niwaliński nacz. sądu pow. w Grzymałowie do Kołomyji; Leon Herasimowicz nacz. sądu pow. z Nowego siola do Rohatyna; Filip Drexler z Tarnopola do Lwowa; Stanisław Cierwiński nacz. sądu pow. w Kesowie do Kołomyji; Marcell Fedynski nacz. sądu pow. w Podhaje, Modest Karatnicki nacz. sądu pow. w Kaluszu do Kołomyji; Piotr Maksymowicz ze Stanisławowa do Lwowa; dr. Bhdan Krynicki z Brzeżan do Stanisławowa;

Franciszek Ksawery Niwiński w Brzeżanach, Aszer Onstein w Przemyślu, Waclaw Markowski z Sanoka dla Złoczowa, Benjamin Schwarz z Sambora dla Brzeżan, Henryk Rappaport z Radowic dla Suczawy, Ludwik Kochanowski z Wiednia dla Czerniowiec, Aleksander Kmickiewicz we Lwowie, Marcell Gawacki ze Lwowa dla Stanisławowa.

Edmund Scheffner ze Lwowa dla Stanisławowa z przeznaczeniem do służby w sądzie kraj. we Lwowie, Franciszek Szeliński z Czortkowa dla Tarnopola, dr. Jan Dreziński z Krakowa dla Brzeżan, Antoni Dregiewicz z Kołomyi dla Złoczowa, Michał Nieświatowski w Przemyślu.

Emiljan Kobrzyński z Nadwórny dla Tarnopola, Roman Sosnowski ze Stryja dla Tarnopola, zastępca prokuratora państwa Franciszek Brzozowski z Wadowic dla Sanoka, sędzia powiatowy Feliks Majewski z Peczenizyna dla Tarnopola,

wice-sekretarz ministerjalny w ministerstwie sprawiedliwości Izidor Dzykiewicz dla Lwowa; sekretarz sądowy dr. Władysław Malaczkowski ze Lwowa dla Złoczowa z przydziałem służbowym do sądu kraj. lwowskiego.

radcami sądu kraj. i naczelnikami sądu powiatowego mianowani sędziowie powiatowi: Ignacy Dzerowicz w Lubaszowie, Antoni Bociurkow w Tlumem, Adolf Janiszewski w Komarnie, Marjan Rastawiecki w Kutach, wszyscy ła tych samych miejsc służbowych, wreszcie Włodzimierz Gabla z Radymna dla Mielnicy, Konstanty Orzykiewicz w Siatynie.

Odrzuczenie.

Wiedeń 7 grudnia. Cesarz nadał sekretarzowi namiestnictwa Hieronimowi Zahradniko-

wi w Kosowie, krzyż kawalerski oderu Franciszka Józefa.

Nowe stronnictwo.

Kraków 7 grudnia Antysemito-narodowi posłowie Szponder, Danielak i Wojtyga, katolicko-narodowi posłowie ks Żyguliński, ks Pastor i ks. Wlazowski oraz chrześcijańsko ludowi posłowie Stojalowski, Skolyszewski, Szajer, Bomba, Wilk, Fijak, połączyli się razem w jedno stronnictwo. Parlamentarni posłowie tego stronnictwa będą stanowili grupę *centrum* bez naruszenia solidarności Koła polskiego; posłowie zaś sejmowi unję chrześcijańsko-ludową. Stronnictwo ma urządzić w całym kraju wspólne wiece ludowe, zwalczać antychrześcijańskie dążności itd. Podstawą stronnictwa jest encyklika *rerum novarum*.

Ślub arcyks. Elżbiety.

Wiedeń 7 grudnia. *Correspondans Wilhelm* donosi na podstawie wiarygodnych informacji, że ślub arcyks. Elżbiety Marji z ks Ottonem Windischgratzem odbędzie się 27 stycznia 1902. Dnia 26 stycznia nastąpi uroczysta renuncjacja arcyksiężniczki. Wieczorem odbędzie się wieczór u arcyks. Marji Walery. Akt ślubu dokonany będzie w kaplicy św. Józefa w Burgu.

Zamach mordczy przy ul. Sykstuskiej.

Kraków 7 grudnia. *Czas* donosi, że przy puszczalnego mordercę Widackiej, Wiktora Wulczaka, aresztowała wczoraj wieczorem policja krakowska w mieszkaniu znajomego konduktora Zielińskiego.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Sobota 7 grudnia

Powszechne wykłady uniwersytetu ludowego. W sal. ratuszowej, od godziny 5-6 wieczorem, dr. L. German: „Dramat polski doby najnowszej (kierunek ludowy bań). — W zakładzie fizycznym (ul. Długosza 8) od godziny 7-8 1/2 wieczorem, prof. uniw. dr. K. Twardowski: „Zarys psychologii“.

Teatr miejski: „Carmen“, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Sobota (7): Ambrożego. — (24): Ekateryny. Wschód słońca o godzinie 7 minut 42, zachód o godzinie 4 minut —

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciąplota 5° R. Pogoda

Nab. żeństwo żałobne za duszę Kornela Ujejskiego odbędzie się dziś o godzinie 10 rano w kościele OO. Bernardynów. Celebrować będzie ks. prałat Gnatowski. Podczas mszy św. śpiewać będzie chór „Lutni“. W nabożeństwie wezmą udział reprezentacje wszystkich polskich towarzystw.

Program uroczystego wieczoru ku uczczeniu pamięci Twórcy Chorału uległ zmianie o tyle, iż słowo wstępne wypowie dr. Bronisław Gubrynowicz. Bilety wstępu wydaje kancelarja wydziału Kasyna, gdzie można się równocześnie wpisywać na listę uczestnictwa w uczcie, mającej się odbyć bezpośrednio po wieczore w górnych lokalnościach Kasyna ujejskiego. Udział w uczcie 5 kor. Lista otwarta do dzisiejszego wieczora.

Mianowania. Mini ter oświaty zamianował Barwińską Olę nauczycielką szkoły ćwiczeń w żeńskim seminarjum nauczycielskim we Lwowie.

Namiestnik zamianował ukończonych słuchaczy lwowskiej szkoły politechnicznej: Langera Antoniego i Haczewskiego Karola adjunktami budownictwa w galic. państwowej służbie budowniczej i przeznaczył pierwszego do służby w starostwie w Przemysłu, drugiego do służby w starostwie w Ta nobrzegu

Przeniesienia. Namiestnik przeniósł lekarzy powiatowych: dra Dzikowskiego Zygmunta z Przemysła do Tarnowa, dra Seiborowskiego Kazimierza z Jasła do Limanowej, dra Szczepańskiego Włodzimierza z Ropczyc do Jasła, dra Żukotyńskiego Franciszka ze Zbaraża do Ropczyc, dra Iwańskiego Karola ze Skalatu do Przemysła, dra Borego Juliana z Przeworska do Dobromiła; koncyplistów sanitarnych: dra Piotrowskiego Edwarda z Limanowej do Lwowa, dra Fuchsa Leona z Bohorodczan do Zbaraża i dra Lubowiedzkiego Juliana z Tarnowa do Skalatu; w końcu asystentów sanitarnych: dra Godłowskiego Aleksandra ze Stryja do Bohorodczan, dra Kowalewskiego Edmunda z Rzeszowa do Przeworska, dra Kurzyńca Wojciecha z Krakowa do Bochni i dra Kondratowicza Andrzej ze Lwowa do Złoczowa.

Rada szkolna a demonstracje młodzieży. Natychmiast po audjencji, jąta miał we środę dyrektor policji u p. namiestnika w sprawie aresztowanych gimnazjalistów, p. namiestnik powołał do siebie nowego wiceprezydenta Rady szkolnej dra Plazka i razem z nim ułożył plan działania. Rezultatem było powołanie wszystkich dyrektorów do wiceprezydenta Plazka, gdzie im polecono zwołanie konferencji profesorskich, na których należy powziąć uchwały co do ewentualnego ukarania „winnych“. Równocześnie na konferencjach należy obmyśleć represalja przeciw powtórzeniu się demonstracji młodzieży gimnazjalnej.

Wczoraj we wszystkich gimnazjach i w szkole realnej odbyły się zarządzane przez radę szkolną konferencje profesorów, pod przewodnictwem dyrektorów. Ostateczny wyrok wyda rada szkolna.

Dowiadujemy się, że uczniowie, którzy brali udział w demonstracji, ukarani będą karcerem od 16 godzin

Pogrzeb śp. Adama Krykiewicza odbył się wczoraj przy dużym udziale publiczności. W pochodzie żałobnym brali udział członkowie rady miejskiej z pp. prezydentem Małachowskim i wiceprezydentem Michalskim i Ciucheńskim na czele, tudzież urzędnicy magistratu z wiceprezydentem Romanowskim i liczny orszak przyjaciół i znajomych zmarłego.

Karty pocztowe z biustem Kornela Ujejskiego wykonane według zdjęcia fotograficznego pomnika, wydała lwowska firma E. Mikołajczak. Pięknie wykonane karty pojawiają się w handlach w dniu odsłonięcia pomnika i sprzedawane będą podczas uroczystości odsłonięcia pomnika w ulicach miasta. Połowa czystego dochodu przeznaczoną jest na pokrycie kosztów budowy pomnika.

Heine i salceson. *Soleil* opowiada następującą anegdotkę o Heinem, którego pomnik odsłonięto w tych dniach w Paryżu. Heine bywał co kilka lat w Hamburgu. Pewnego razu, gdy wracał do Paryża, jego przyjaciel p osił go o zawiezenie salcesona drowi X, homeopacie z Paryża Otóż w drodze Heine był głodny, a nie miał przy sobie nic, oprócz owego salcesonu. Skosztował go raz, drugi, tak, iż wreszcie pozostał mały kawałek. Co tu począć? Heinemu nie brakło nigdy pomysłów. Odkroił brzytwą plasterek i przesłał go drowi X, z takim bilecikiem: „Kochany panie! Według zasad homeopatii, tysiączna część całości, sprawia taki sam skutek, jak całość. Posyłam panu tę cząstkę salcesonu, w nadziei, że sprawi panu tysiąc razy więcej przyjemności, niż cały salceson“.

Nie wiadomo czy doktor podzielał to zdanie.

Okrutnie „młoda“ para. Donoszą z Warszawy: Ciekawi nowożeńcy dobiegali się onegdaj do zamkniętych wrót kościoła ewangelickiego, który wbrew oczekiwaniom młodej pary i mnóstwa ciekawych, pozostał nieoświetlony i zamknięty. A szkoda! Bo było wszystko: i szeregi karet i goście w nich, a na czele państwa młodzi. Ona, wdowa po 3 mężach, licząca 80 wiosen i sporo grosza, on 30 letni młodzian. Pastor odmówił ślubu, z powodu, że panna młoda ujęła sobie liczbę lat zanadto poważną wobec wieku pana młodego. Nie pomogło nic. Jak nie pyzni, musieli odjechać wszyscy za państwem młodem mimo spisanej już intercyzy, która małą liczbę lat pana młodego wynagradza połową krociowego majątku.

Z kraju.

Biała. (Skandal). Dziwne rzeczy dzieją się w naszej radzie powiatowej. Przed niedawnym czasem napiętnowano z oburzeniem dwujęzyczność w obradach tej instytucji, przed kilku dniami zaś zaszedł nowy wypadek, który fatalnie rzuca światło na całą radę. Oto na posiedzeniu z dnia 30 listopada b. r. radny Ludwik Dobija uczynił wniosek o wyasygnowanie z kasy powiatu 100 koron dla ofiar procesu wrześnińskiego. Niemiecy członkowie rady oświadczyli na to, że są stanowczo przeciw temu wnioskowi, dla świętej jednakże zgody gotowi są złożyć przy „prywatnej“ składce w sali sumę 40 koron, byle Polacy swój wniosek cofnęli

Nie uległo wątpliwości, że wniosek radnego Dobiji zostanie przyjęty, bo większość przecie jest polska. Jakżesz więc nazwać postępowanie tych radnych, którzy swój wniosek w tej sprawie rzeczywiście cofnęli, kwitując tak lekko ze sposobności urzędowego zaznaczenia, iż ten zachodni kraniec Galicji czuje się tak samo polskim, jak inne powiaty?

Do ostatniej chwili obstawali za wnioskiem tylko radni p. Śmieszek, Ledwoń, Stachoń, Wiśniewski i Wojtaszczyk, aż Niemcy gremialnie musieli urządzić *exodus*. Wobec tego zaczęły się dalsze targi, aż wszyscy wniosek swój cofnęli! Niemcy wró-

cili i urządzono składkę, która przyniosła 144 koron, ale został za to wstydy wyrzut, że się germanizację aprobują, a sposobność zmanifestowania łączności z drugim zaborem, pod naciskiem Niemców zaniedbują.

Starosól. (Nekrolog). Dnia 30 listopada br. zmarł w naszym miasteczku burmistrz tutejszy i członek rady powiatowej w Starym Samborze. S. p. Jędrzej Wojtasiewicz. Urodzony i przez cały ciąg swego życia zamieszkały w Starejsoli, całą potęgą swego serca ukochał rodzinne swe gniazdo, a zanedbując swoje własne interesy, przez lat 25 jak najsumienniejsze pełnił obowiązki burmistrza. Zmarły był dobrym Polakiem, brał udział w walce o niepodległość w r. 1863, a przez całe swoje życie starał się zaszcześcić ducha patriotyzmu nie tylko w sercu swojej rodziny, ale i tutejszych mieszczan. Zalety serca i duszy tego prostego, lecz zacnego męża zjednała mu powszechny szacunek w całym naszym powiecie, a miłość u obywateli Starosolskich. Oby ta ziemia, którą tak ukochał, lekką mu była! „Cześć jego pamięci!“

Dział ekonomiczny.

— **Wiedeń** 5 grudnia. Zamknięcie giełdy o godz. 2 m. 30). Akcje austr. Zakładu kredyt. 654 75, Akcje węg. Zakł. kred. 665—, Akcje Angiobanku 265—, Akcje Unionbanku 538—, Akcje Laenderbanku 416—, Akcje Bankverein 446—, Akcje Bodencredit 886—, Akcje gal. Banku hipotecznego —, Akcje kolei państw. 651—, Akcje kolei połudn. 64 50, Akcje tramw. lit. a) 266 50, lit. b) 261—, Akcje kolei Elzthal 475—, Akcje kolei Północnej —, Akcje kolei Czernowieckiej —, Akcje Alpiny 404 59, Akcje Rima Muranji 482 50, Akcje pragskiego Towarzystwa żelaznego 1435—, Akcje fabryki broni 297—, Akcje tureckie tytoniowe 290—, Oblig. węg. indemn. 93 10, Renta majowa 99 01, Austr. renta koron. 95 90, Węgierska renta koron. 94 —, 56 l. listy Tow. kred. ziemsk. 90 90, 4 proc. listy Banku kraj. 92—, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 99—, 4 proc. listy Banku hipot. 89 85, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 97 35, 5 proc. listy Banku hipot. 109 50, 4 proc. Gal. oblig. propin. 96 75, 4 proc. Gal. pożyczka kraj. z 1893 r. 93 50, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 87 50, Losy tureckie 102 10, Marki 117—, Ruble 253—.

— **Wiedeń** 5 grudnia. **Kursa giełdy wiedeńskiej.**

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1880 3 proc. 254—; Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3 proc. 250—; Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 503—; Uregulow. Dunaju z 1870 100 zł. 5 proc. 265 50; Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 243—; Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 3 proc. 81 25; Tureckie obl. prem. kolej. po 400 fr. 101 25 b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 16 10; Zakł. kredyt. lit. h. i p. po 100 zł. 403—; Clary 40 zł. m. k. 154—; Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 84—; Losy m. Krakowa 20 zł. 77—; Pożyczka m. Lubiany 61 zł. 72—; Ofen 40 zł. 164—; Palfy 40 zł. m. k. 164—; Czerw. krzyża austrj. tow. 10 zł. 49 75; Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 24—; Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 64 50; Salma 40 zł. m. k. 222—; Pożyczka salcburska 20 zł. 80—; Pożyczka St. Genois 40 zł. m. k. 257—; Losy komunalne m. Wiednia z 1874 roku 395 75.

— **Wiedeń** 5 grudnia. (*Giełda towarowa*). Cukier surowy od k. 19 20 do ——. Tendencja spokojna. Nafta galicyjska od k. 33 50 do ——. Tendencja niezmiennona. Spirytus od koron 6 20 do ——. Tendencja silna.

Berlin 5 grudnia. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 206 2, Staatsbahny 139 60, Disconto Comandit 180 10, Berlińskie Tow. handl. 139 60, Laura 185—, Bochumery 171 40, Kolej połud. wschodnio-pruska 81 75, Ruble za gołęb. 216 20, Kolej warszaw. wied. 155 75, Kolej m. Sroździemnego —, Kolej Meridionalna —, Losy tureckie 103—, Renta włoska 100 30, „Harpener“ kopalnie węgla 162 25, Kolej Marienw. Mławka —, Konsolidation 306—, Lombardy 17 50, Kolej Henry 90—, Niemiecki bank narodowy 103—, Kanada Profered 113—; Akcje żeglugi hamburskiej 107 60.

Berlin 5 grudnia. Austr. banknoty 35 40, Markas 32 30

Frankfurt 5 grudnia. Austr. kred. 206 40; Kolej państw. —; Laura —; Disconto 180—; Alpiny —.

— Paryż 5 grudnia. 3% renta 101.60, mka 27.95.

NEKROLOGJA.

LUDWIK KRZYWSKI

słuchacz IV. roku praw
opatrzonej św. Sakramentami, zmarł d. 6 grudnia br. przeżywszy lat 22.

Pogrzeb odbędzie się 8 grudnia b. r. o godzinie 3 popołudniu z domu żałoby przy ul. Leśnej 1. 11 A na cmentarz Łyczakowski, na który w smutku pogrzebni rodzice z bratem i rodziną krewnych, znajomych, kolegów i przyjaciół zapraszają.

„Concordia“ A. Kurkowski.

JAN MASIUK

obywatel m. Lwowa i właściciel realności
po długiej a ciężkiej słabości, opatrzonej św. Sakramentami, zmarł dnia 6 grudnia, przeżywszy lat 59.

Pogrzeb odbędzie się dnia 8 grudnia 1901 r. o godzinie 3 popołudniu, z domu żałoby przy ul. Torosiewicza 7, na cmentarz Łyczakowski, na który w smutku pogrzebni rodzice z rodziną krewnych, znajomych i pobożnych chrześcijan zapraszają.

„Concordia“ A. Kurkowski.

ANNA KULLIK

wdowa po magazynierze kolei Karola Ludwika
opatrzonej św. Sakramentami, zasnąła w Panu dnia 6 grudnia 1901 r. przeżywszy lat 83.

Pogrzeb odbędzie się dnia 8 grudnia b. r. o godzinie 10 rano z domu żałoby przy ul. Gródeckiej 1. 66 (dworzec Czerniowiecki) na cmentarz Janowski, na który w smutku pogrzebni syn i wnuki krewnych, przyjaciel i znajomych zapraszają.

„Concordia“ A. Kurkowski.

Marja z Chomińskich Mojseowiczowa

żona c. k. poborey podatkowego w Bursztynie
po długiej a ciężkiej słabości, opatrzonej św. Sakramentami, zmarła dnia 6 grudnia b. r., przeżywszy lat 36.

Pogrzeb odbędzie się dnia 8 grudnia b. r. o godz. w pół do 4 popołudniu z Anatonii (przy ul. Piekarskiej) na cmentarz Łyczakowski, na który w smutku pogrzebni mąż z matką zmarłej i rodziną krewnych, przyjaciel i znajomych zapraszają.

„Concordia“ A. Kurkowski.

Drobne Ogłoszenia

po 3 halerze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 hal.

Akompanuję do śpiewu i udzielam lekcji fortepianu najnowszą metodą po najprzystępniejszych cenach. Zgłoszenia: ul. Kurkowa 4, parter.

Administracji większego majątku ziemskiego poszukuje postępowy gospodarz. — Adres wskaże z grzeczności Dr. O. Wasser, adwokat we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 17. 973

Agronom poszukuje posady Winniki, Lwów dworzec. 1144

Szaty używane, zaproszenia, karty i listy ślubne, wykonywane po niskich cenach, zakład artystyczno-techniczny Antoni Przeszlak we Lwowie, ul. Lindego 4.

Fortepian krótki czarny, prawie nowy, dobrej marki, za 26 zł sprzedam. Piekarska 16. 1142

Haya antyseptyczny puder dla niemowląt i dzieci jest najlepszą i najskuteczniejszą podsypką. Do nabycia we wszystkich aptekach. 959

Kawa „SYRIUSZ“ Lwów, ul. 3-go Maja 1. 2, pół kilo 65 ct., 75 ct i wyżej. 979

Najtaniej! Wełny, flanele, barehany, chustki zimowe płótna i chifony, polecają F. Kornecki i Sp. we Lwowie, pasaż Hansmanna. 1061

Losy gdziekolwiek zastawone wykupujemy, dopłacamy do pełnego kursu dziennego i te same losy na żądanie sprzedajemy na dogodnie splaty miesięczne Dom bankowy WIKTOR CHAJES i Sp. (Schütz i Chajes) we Lwowie, ul. Sykstuska 8. Kalendarzyk bankowy wysyłamy za nadesłaniem marki na porto. 1130

Obce wyrazy używane w polskiej mowie i przysłów łacińskich Sjis i ich znaczenie 75 ct., z przesyłką 90 ct., księgarnia Stanisława Köhlera, Lwów, Batorego 28. 1136

Pacienka inteligentna, poszukuje posady nauczycielki do małych dzieci, lub towarzyski. Zgłoszenia przyjmuje „Dziennik Polski“. 1143

Pieczenia ciast świątecznych. Kucharka polska część pierwsza. Kucharka polska część druga. Smażenia konfitur i soków Florentyny i Wandy po 60 ct. W drukarni Narodowej, Lwów, Kopernika 9, — i w księgarniach. 1139

Praktyczna nanka kroju sukien damskich według systemu francuskiego, przez F. W. wyszła nakładem wydawnictwa „Mód paryskich“ Lwów, ul. Akademicka 1. 10. Cena egzemplarza oprawnego w karton wynosi 2 kor. 20 hal. Z przesyłką pocztową 2 kor. 40 hal. Za zaliczką nie wysyła się.

Seminarzystka poszukuje lekcji. Bliższa wiadomość w Administracji „Dziennika Polskiego“.

Sensacyjne powieści po bajecznie niskich cenach nabyć można w administracji „Smilgusa“ (Lwów, ulica Akademicka 10) a mianowicie: „Miłość zwycięża“, powieść Juliusza de Gastyne cena 30 ct. „Jasnowłosa“, powieść z francuskiego (25 arkuszy druku), cena 40 ct. „O Męża“, powieść z francuskiego, 25 ct. Na przesyłkę pocztową należy nadesłać 5 ct. za każdą książkę. Za zaliczką nie wysyła się. Należytość nadsyłać należy w markach pocztowych lub przekazem.

Węgiel kamienny górno-śląski, poleca biuro spedycyjnej St. Tuszyńskiej, Akademicka 12, po cenach umiarkowanych. 1070

Zima w Jaremczu Hotel Skrzyńskiego w Jaremczu, poleca 12 pokoi z komfortem urządzonej. Kuchnia wyborna, zdrowa i tania. Jaremcze nadaje się znakomicie jako miejsce klimatyczne. 1118

Znkomite wódki kuracyjne, a mianowicie: Jałowczak, Zytńiówka, Winiak etc. po cenach najniższych poleca „Bazar produktów wiejskich“ Sokoła 1.

335 Recept Praktyczne przepisy pieczenia ciast przez autorkę praktycznej kuchni Różę Makarewiczową, wydanie drogie, do nabycia w księgarniach lub u autorki, Lwów, ulica Cicha 1. 1. Cena 2 korony z przesyłką 40 hal. więcej. 1145

Odpowiedzialny za redakcję: Dr. K. Ostaszewski-Barański
Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański
Milski i Sp. — Z drukarni M. Schmitta i Sp.

ZAWÓD.

(Z niemieckiego).

Na południowym krańcu gór tyrolskich, opasujących łańcuchem szczytów swoich rozległe jezioro Garda, wznosi się stare skaliste zamczysko, śmiało do spadzistej ściany góry przylepione, niby gniazdo mowy, uczepione na szczycie wychylającym się po nad samą przepaścią dolinę. Miejsce to musiało być niegdyś bardzo ochrone, bo i dziś jeszcze ze dwudziestu czło ważnych ludzi zdolało w niem stawić czoło napastnikom o wiele liczniejszym. Stare i wysokie mury, okalające zamek w kształcie wielokąta, noszą też na sobie ślady zażartych walk, których wspomnienie wygasło w pamięci okolicznych mieszkańców. Nie przechowało się nawet ani nazwisko starej rodziny baronowskiej, która tutaj niegdyś przemieszkiwała. W murowanych domostwach, skąpo porozrzucanych po dolinie, ocienionej kasztanami i orzechami, ciekawy przechodzień dowiedzieć się tylko może, że gmach opustoszały nazywają ciągle jeszcze zamkiem i że jest własnością markiza, którego nazwisko nie jest znanem.

Lombardja, w której granicach leżała owa dolina, była naówczas prowincją austriacką. Stosunki jednak pogranicza z sąsiednimi narodami były prawie nieprzyjacielskie. Nie było roku, w którymby nie popełniono jakiego mordu lub napadnięcia, ręką sprawiedliwości niedościgniętych.

Z tego też powodu dwaj podróżni, wspinający się ścieżką górzystą do zamku, w pogodny wieczór sierpniowy, nie mogli zawiązać ze sobą ściślejszej i poufalszej rozmowy. Jeden z nich, młody mieszkanin niemiecki, który był tyle roztrzęsionym, że w Rawie zrzucił swój mundur kapitański i kepi zamienił na kapeluszy słomiany, rozmawiał doskonale miejscowym dialektem z towarzyszem, swoim, wieśniakiem, który mu służył za przewodnika i niósł jego rzeczy. Ale w chodzie i ruchach młody człowiek zdradzał zawsze charakter wojskowy i dlatego właśnie strój cywilny wydawał się jego towarzyszowi bardziej jeszcze podejrzany. Nie powiedział też mu nic więcej nadto, że w zamku mieszka markiz, pędzący od trzech lat życie

zdala od ludzi, małą liczbą służby otoczony i że nikogo nie przyjmuje u siebie, oprócz starego spowiednika z klasztoru Kapucynów, odwiedzającego zamek w każdą niedzielę i święto. Podróżny pytał się o usposobienie markiza, o jego charakter, jak się obchodzi ze służbą itp. lecz dowiedział się tylko, że markiz zwierzyne, którą w wycieczkach swych zabija, po większej części rozdaje wieśniakom, a zresztą rzadko słowo przemówi do kogo.

Na tem urwała się rozmowa między niemi, a kapitan, wspinając się po wglębionych zakrętach drogi wiodącej po górę, rozmyślał nad tem, co ma mówić i jak postępować. Chociaż był młodym, dowiódł już nieraz, że mu nie brakowało odwagi i energii. A przecież pomimo to, nie umiał się opędzić pewnemu rozstrojeniu, jakie go przejmowało w miarę przybliżania się do zamku. Wcale nie ponętnie wyglądał on zbliżając się do zamku. Wcale nie ponętnie wyglądał on zbliżając się do zamku. Wcale nie ponętnie wyglądał on zbliżając się do zamku. Wcale nie ponętnie wyglądał on zbliżając się do zamku.

Gdy wstąpili na górę, zmrok już zapadał i ptastwo nocne zaczęło krążyć do koła. Podróżny, rzuciwszy cygareto, które się już dawno nie paliło, zapukał silnie do drzwi szczelnie zamkniętych, ale powtórzyć musiał jeszcze parę razy udzielenie, zanim się wewnątrz coś poruszać zaczęło. Drewniana okienica, umieszczona obok drzwi, otwarła się, a w niej ukazało się oblicze nie objawiające wcale uprzejmej gościnności. Twarz była jeszcze młoda, ale zeszkaradzona ospą, nadto brakowało jednego oka. Opryskliwym głosem zapytała się owa postać:

— Czego chcecie panowie? tutaj nie oberża.

— Czy można mówić z markizem? — spytał podróżny, któremu hardość odzwiernego przywróciła powagę żołnierską.

— Nie można — odpowiedziano. Pozem jednooki chciał już okienicę zamykać, gdy kilka słów, które przewodnik do niego w niezrozumiałej mowie przekroczył, wprawiły go w osłu-

pienie. Spytał się o nazwisko nieznanego, a otrzymawszy jego bilet, znikł natychmiast i po dziesięciu minutach powrócił z wielkim kluczem, którym ogromną bramę otworzył.

— Pan markiz prosi pana kapitana — rzekł z widoczną niechęcią. — Ty sobie zostań za bramą — dodał zwracając się do wieśniaka.

— A rzeczy? — spytał przewodnik, który złożył na zwodzonym moście tłumoczek i skrzynkę z narzędziami.

— Zaniesiesz to za mną na dziedziniec — rozkazująco rzekł kapitan — a sam zaczekasz tutaj na mnie.

Widział, z jaką troskliwością jednooki zamykał za nimi wrota i na nowo opanowała go nieodgadniona obawa, gdy się po pustym dziedzińcu obejrzał i słyszał echo własnych kroków rozlegające się po pustych krużgankach. Mimo woli sięgnął do kieszeni po pistolet i kazał milczącemu odzwiernemu iść naprzód. W tych wysokich korytarzach ciemniej było, aniżeli w leśnistych przepaściach. Wierzchołek wysokiego jaworu, ocieniającego studnię na środku dziedzińca, zaciemniał widnokrąg. Mnóstwo ptaków gnieździło się na jego gałęziach; zaniepokoiły się niezwykłym odgłosem kroków ludzkich o tej porze i przelatowały tłumami po nad drzewem.

Podróżny, idąc za odzwiernym ku wąskim drzwiom w końcu dziedzińca, ujrzał także staroświeckie drzwi z kratami zamykające mały ogródek. Rosły w nim róże i cyprysy, a drzewo figowe, które gałęziami wplotło się w kraty bramy, świadczyło, że ta brama dawno nie była otwierana.

Wielce się zdziwił, gdy wszedłszy do środka, nie dostrzegł najmniejszego zaniedbania. Schody, które go prowadziły, były czysto zamiecione, szczupłe budynki skromnie, ale wygodnie urządzone, szyby małych okienek starannie wyczyszczone i zasłonięte jedwabnymi firankami. Spostrzegł teraz, że jednooki był w świątecznych sukniach, prawdziwej myśliwskiej liberji, opasany pasem perłową macicą wykładanym, za którym polyskał ozdobny nóż w jeleni róg oprawny, zauważył także, iż pomimo gwoździemi nabijanych butów, stąpa bardzo lekko i po cichu.

(Ciąg do następnego).